

## **Plan van aanpak Etalageproject**

Auteur:

**Projectbureau Etalageproject**

Dr. P.J. Dörr

J.A. Fossen

J.H.M.M. Verheijde

Prof. dr. F. Scheele

Datum:

1 januari 2011

Status van dit plan van aanpak:

versie 9

## Inhoudsopgave

1. HET ETALAGEPROJECT .....	3
1.1. ACHTERGRONDSCHETS.....	3
1.2. DE OPLEIDINGSETALAGES.....	4
1.3. DOELSTELLING .....	4
1.3.1. <i>Kritische succesfactor</i> .....	4
1.3. PLAN VAN AANPAK .....	5
2. DE PROJECTORGANISATIE .....	6
3. ONDERDELEN VAN HET PLAN VAN AANPAK .....	8
3.1. ETALAGE WEBSITE.....	8
3.1.1. <i>Bouw van de website</i> .....	8
3.1.2. <i>Het 'vullen' van de etalages</i> .....	9
3.1.3. <i>Testversie en lancering website</i> .....	9
3.2. INRICHTEN VAN DE TECHNISCHE HELPDESK .....	9
3.3. INRICHTEN VAN EEN INHOUDELIJKE HELPDESK.....	9
3.4. EVALUATIE .....	10
3.4.1. <i>Evaluatiemomenten</i> .....	10
3.4.2. <i>Werkbelasting en rolverdeling</i> .....	11
3.5. RANDVOORWAARDELIJK.....	11
3.5.1. <i>Kritische succesfactor: flexibilisering van de opleiding</i> .....	11
3.5.2. <i>Coördinatie</i> .....	12
3.5.3. <i>Communicatie</i> .....	12
3.5.4. <i>Financiële verantwoording</i> .....	13
3.5.5. <i>Inhoudelijke en financiële verantwoording aan de stuurgroep (het BOLS)</i> .....	13
3.5.5. <i>Contactmomenten met VWS</i> .....	13

## 1. Het Etalageproject

### 1.1. Achtergrondschems

Al enkele jaren wordt er discussie gevoerd over de opleidingen tot medisch specialist. Er zijn cruciale ontwikkelingen gaande die aanleiding hebben gevormd voor het project etalage pilot. Deze zijn beschreven in het projectplan Etalage-pilot (januari 2010)<sup>1</sup>.

- De inhoud van de opleiding van medisch specialisten in Nederland is in de afgelopen jaren sterk veranderd. Naast het ontwikkelen van de kerncompetentie 'medisch inhoudelijke kennis en vaardigheden' zijn ook gedragscompetenties zoals communicatie, samenwerking en professionaliteit van belang. Professionals voelen zich als eerste verantwoordelijk voor het opleiden van AIOS. Belangrijk voor hen is dat zij zich kunnen blijven herkennen in de voorgestelde veranderingen ten aanzien van de modernisering van medisch specialistische opleidingen en de verdeling van deze opleidingsplaatsen. Zo blijven zij ook gemotiveerd om veranderingen mogelijk te maken.
- Het Opleidingsfonds is sinds enkele jaren hét centrale fonds van waaruit de opleidingen tot medisch specialist worden gefinancierd. Het Ministerie van VWS, dat dit fonds beheert, stelt uiteraard eisen aan de kwaliteit en wil ook inzicht hebben in de kwaliteit van de opleidingen. In twee, in opdracht van VWS door het ECRI uitgevoerde, onderzoeken werd geconstateerd dat de kwaliteit van het opleiden onvoldoende expliciet zichtbaar en toetsbaar zou zijn en dat extrinsieke prikkels tot verbetering van de kwaliteit zouden ontbreken. In opdracht van het CBOG zijn vervolgens door de commissie Scherpbier eerste aanzetten gegeven tot het ontwikkelen van kwaliteitsindicatoren<sup>2</sup>. Deze indicatoren zijn bedoeld om de kwaliteit van opleidingen inzichtelijk te maken, en verbeteringen in gang te zetten.

De Orde, gesteund door de NFU en NVZ/STZ zag in bovenstaande ontwikkelingen aanleiding om aan te haken bij de gedachten die bij de oprichting van het Opleidingsfonds speelden. De AIOS zou namelijk een 'rugzakje met opleidingsgeld' krijgen. Dit betekent dat het geld de AIOS volgt. Een dergelijk model biedt handvatten voor het uitwerken van ideeën waarin de AIOS zelf veel meer 'aan zet' is waar het gaat om de vraag waar de opleiding wordt doorgebracht.

Het samenvoegen van bovenstaande punten heeft geleid tot het ontstaan van het Etalageproject. Het project kan een bijdrage leveren aan het verdelen van AIOS plaatsen op een manier die alle betrokken partijen recht doet. Door een gemotiveerde en geïnformeerde AIOS zelf te laten kiezen waar hij een differentiatiestage wilt volgen, komen bestuurlijke en professionele perspectieven bij elkaar.

---

<sup>1</sup> Voor de leesbaarheid van dit plan van aanpak worden enkele cruciale onderdelen van het projectplan in dit hoofdstuk kort herhaald.

<sup>2</sup> Met deze kwaliteitsindicatoren kan een systeem van interne kwaliteitszorg van opleidingen en opleidingsziekenhuizen ingesteld worden. Maar deze kwaliteitssystemen zijn niet meer dan randvoorwaarden van het opleiden. De kern van het opleiden van AIOS is en blijft het met passie overdragen van kennis en alle vaardigheden die voor een goede patiëntenzorg van belang zijn.

## **1.2. De Opleidingsetalages**

Om een AIOS daadwerkelijk te kunnen laten kiezen uit plaatsen waar hij of zij een stage wil doorbrengen, is het nodig een informatiebron te creëren met voor deze keuze essentiële gegevens. In zogenaamde opleidingsetalages dient deze essentiële informatie 'uitgestald' te worden. De opleidingsetalages moeten via het internet beschikbaar zijn en al die gegevens bevatten die de AIOS nodig heeft om goed geïnformeerd een keuze te kunnen maken. Kwaliteit van de opleiding vormt hierin een nadrukkelijk onderdeel: door opleidingen in de etalage te zetten ontstaat transparantie van de opleiding tijdens de stages.

Negen wetenschappelijke verenigingen<sup>3</sup> hebben zich geëngageerd aan het project waarin AIOS in de laatste fase van hun opleiding de mogelijkheid wordt geboden door middel van zelf te kiezen differentiatiestages de laatste fase van hun opleiding in te vullen. Ook de AIOS die moet kiezen voor een instelling om een vooropleiding te volgen, kan zijn of haar keuze baseren op gegevens uit de opleidingsetalage.

## **1.3. Doelstelling**

In het projectplan wordt een aantal doelstellingen van het Etalageproject benoemd.

1. De AIOS beter toerusten voor de uitoefening van het vak.
2. Transparantie van de kwaliteit van de opleiding bieden.
3. Enige competitie tussen opleidingsafdelingen creëren.

De doelstellingen moeten worden bereikt door:

1. De AIOS een webbased structuur aan te bieden waarin relevante informatie is opgeslagen over de vooropleidingen en differentiatiestages en daarnaast ook over andere voor de opleidingen relevante zaken zoals arbeidsvoorwaarden, patiëntenvolume en generieke kwaliteitssystemen.<sup>4</sup>

Dit is alleen mogelijk als:

- de etalages zijn voorzien van vergelijkbare en onderscheidende informatie,
- de etalages eenvoudig toegankelijk zijn en webbased ingericht,
- er ondersteuning is voor de opleidingsafdelingen om de etalages op een goede manier met de juiste informatie te vullen (invul kwaliteit).

2. De AIOS daadwerkelijk in staat te stellen te kiezen waar het gekozen deel van de opleiding wordt doorgebracht.

Dit is alleen mogelijk als:

- de AIOS daadwerkelijk flexibel is in zijn of haar keuze, zowel in financiële zin als in feitelijke zin, waardoor aanpassingen van het opleidingsschema mogelijk zijn.

Continue evaluatie tijdens het project is gericht op bewaking van beide randvoorwaarden.

### **1.3.1. Kritische succesfactor**

Belangrijk voor het welslagen van het project is dat er voldoende kritische aandacht is voor en uitvoering wordt gegeven aan de voorwaarden die nodig zijn om de gestelde doelen daadwerkelijk te bereiken. De noodzakelijke realisatie van (financiële) flexibiliteit van de AIOS moet hierin als kritische succesfactor worden bestempeld. Inspanningen van de projectorganisatie en participerende partijen dienen erop gericht te zijn deze randvoorwaarde te realiseren. Dit komt in hoofdstuk 3 onder de paragraaf 'randvoorwaardelijk' nadrukkelijk aan de orde.

---

<sup>3</sup> Interne geneeskunde, Heelkunde, Obstetrie en Gynaecologie, Pediatrie, Neurologie, Orthopedie, Plastische Chirurgie, Radiologie, Anesthesiologie.

<sup>4</sup> In een eerste brainstormsessie met de vertegenwoordiging van de AIOS van de negen wetenschappelijke verenigingen is nagedacht over welke informatie belangrijk is om op te nemen in een etalage en op welke wijze deze ontsloten zou moeten zijn. Hierover meer in hoofdstuk 3.1.

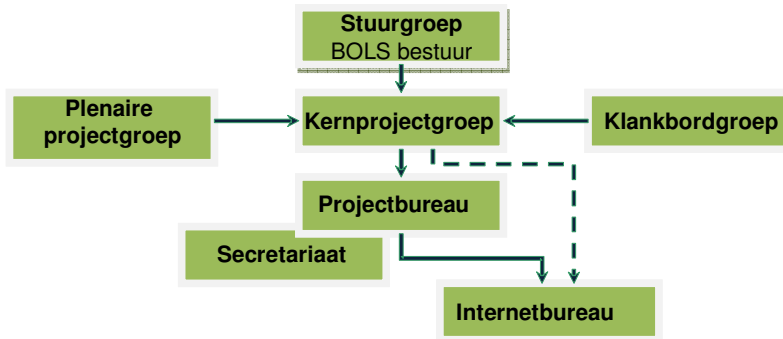
### **1.3. Plan van aanpak**

Met de definitieve toezegging van het Ministerie van VWS een subsidie te verlenen aan het Etalageproject is het formele startsein voor het project gegeven. Hiermee kon de projectorganisatie voor het Etalageproject worden ingericht.

In dit plan van aanpak wordt, op basis van de in het projectplan beschreven uitgangspunten, de verdere uitlijning van het project beschreven. Het beoogt hiermee een praktisch handvat te geven voor iedereen die bij het project betrokken is.

## 2. De projectorganisatie

Het Etalageproject gaat vorm krijgen onder regie en uitvoering van een projectorganisatie die zich als volgt laat schetsen:



Het project is bestuurlijk verankerd in de stichting BOLS. Deze, door de Orde, NVZ/STZ en NFU opgerichte stichting vertegenwoordigt de veldpartijen die betrokken zijn bij de medische vervolgoopleidingen. Het BOLS bestuur vormt de stuurgroep van het Etalageproject. Vanuit deze rol geeft ze richting aan de projectorganisatie.

De kernprojectgroep is verantwoordelijk voor de richting en de coördinatie van het project. De kernprojectgroep komt eens per twee maanden (en zoveel vaker als nodig) bijeen om te vergaderen over voortgang, knelpunten en projectaanpak. De kernprojectgroep geeft invulling aan de inrichting van het project, neemt besluiten en zorgt voor draagvlak. De kernprojectgroep bestaat uit het Projectbureau, onderwijskundigen en afgevaardigden van DJO, LVAG, leerhuismanagers, opleiders en OOR coördinatoren. De samenstelling van de kernprojectgroep is opgenomen in bijlage 1. Indien nodig worden op ad hoc basis vertegenwoordigers van de wetenschappelijke verenigingen en / of andere vertegenwoordigers van de AIOS voor de vergadering uitgenodigd.

De kernprojectgroep kent een Projectbureau dat fysiek gevestigd is bij de Orde in de Domus Medica in Utrecht. Het Projectbureau wordt ondersteund door een secretariaat. Het Projectbureau voert het project uit en is in die zin de verlengde arm van de kernprojectgroep. Zij bewaakt de voortgang en concretiseert de doelen en wensen zoals die door de kernprojectgroep naar voren zijn gebracht. Zij bereidt beleidsbeslissingen voor en werkt beleidsbeslissingen uit. Zij onderhoudt het contact met het internetbureau ten behoeve van de bouw van de etalages. Desgewenst kan het Projectbureau een aantal vertegenwoordigers bij elkaar roepen voor input. Het Projectbureau legt verantwoording af aan de stuurgroep. Als uitvoeriger of breder contact nodig is dan met het Projectbureau alleen, dan komt de kernprojectgroep in beeld.

De plenaire projectgroep wordt gevormd door de betrokken stakeholders uit de wereld van de medische vervolgoopleidingen. Zij zijn verantwoordelijk voor een brede verankering, het creëren van draagvlak en het geven van adviezen. De plenaire projectgroep vergadert twee keer per jaar. De samenstelling van het plenaire projectteam is eveneens opgenomen in bijlage 1.

Het is wenselijk op gezette tijden gebruik te kunnen maken van een kritische klankbordgroep die vanuit haar expertise de projectorganisatie kan adviseren en voortgang, uitvoer en inhoud van het project kan becommentariëren. Deze klankbordgroep geeft ad hoc gevraagd en ongevraagd adviezen en is in die zin 'sparring partner' van de kern projectgroep. De klankbordgroep moet nog worden samengesteld.

Naast de genoemde verantwoordelijkheden kunnen projectrollen worden benoemd. Om dit op een goede manier te kunnen doen, is het nodig eerst uitgebreid stil te staan bij de opdracht van het project, de projectonderdelen en de randvoorwaarden.

### **3. Onderdelen van het plan van aanpak**

Het plan van aanpak voor het Etalageproject kan grofweg in drie onderdelen worden opgeknipt. Alle activiteiten rondom de website, inrichten van een helpdesk met een inhoudelijke en met een technische functie en evaluatie. Daarnaast is er een aantal activiteiten in de randvoorwaardelijke sfeer dat zo belangrijk is dat ze apart in dit plan is opgenomen.

#### **3.1. Etalage website**

##### *3.1.1. Bouw van de website*

Kern van het project is de website waarop de opleidingsetalages worden getoond. De Orde heeft het bureau Redkiwi gecontracteerd om de website te realiseren. In de totstandkoming van de website is een aantal stappen te zetten.

1. Er zal overeenstemming moeten komen over de inhoud van de etalages. Welke gegevens zijn er van de verschillende differentiatiestages nodig om een goede keuze te kunnen maken voor een specifieke stage? Zowel de AIOS als de opleiders zijn onmisbaar voor de invulling van deze stap. In een aantal werkbijeenkomsten zal het Projectbureau/de kernprojectgroep met betrokken partijen de inhoudsvraag verder uitwerken.
2. Er zal overeenstemming moeten komen over de wijze van ontsluiting van informatie. De etalagewebsite zal toegang bieden tot een omvangrijke database met opleidingsgegevens. Om goed te kunnen zoeken in deze database is het nodig een aantal filters te definiëren die de AIOS kan gebruiken om te zoeken naar een stageplaats. In een eerste brainstormsessie met de AIOS zijn twee niveaus van filters vastgesteld. Een generiek niveau waarbij gefilterd kan worden op specialisatie, plaats van de opleiding, omvang van de opleidingskliniek en basale arbeidsvoorwaarden. Vervolgens is er een specifiek niveau (specifiek per specialisatie) van filtering waarin specifieke kenmerken van de stage belangrijk zijn. Over de wijze van ontsluiten van informatie zullen eveneens nog enkele werkbijeenkomsten nodig zijn.
3. Er zal overeenstemming moeten zijn over de wijze van aanleveren van informatie. De gedefinieerde inhoud van de etalages moet worden gevuld vanuit alle verschillende opleidingsklinieken. Dit is een taak voor de opleiders. De kwaliteit van de informatie in de etalages staat en valt met de invul kwaliteit van de opleiders. Er zal in overleg met het internetbureau gezocht moeten worden naar een manier om die informatieaanlevering zo goed, eenvoudig en eenduidig mogelijk te maken. Er kan bijvoorbeeld worden gedacht aan in te vullen formulieren die door de projectorganisatie worden ingelezen in de website. Er kan ook gedacht worden aan webformulieren die door de opleider worden ingevuld en automatisch geüpload. Beide manieren hebben voor- en nadelen die de kernprojectgroep in overleg met Redkiwi en de opleiders zal afwegen.
4. Tenslotte zal de website daadwerkelijk gebouwd moeten worden. Het verdient de voorkeur een databasestructuur op te zetten die door de opleidingsafdelingen eenvoudig te vullen is en door de helpdesk bij de Orde ook goed te onderhouden is. Daarbij moet ook een keuze gemaakt worden in vormgeving. Tenslotte zal moeten worden nagedacht over de hosting van de website en de toegankelijkheid. Er zal gekozen worden voor een URL met een duidelijk herkenbare naam en hyperlinks naar deze website op de websites van de wetenschappelijke verenigingen, DJO, LVAG, de website modernisering medische vervolgoopleidingen van de KNMG etc. Op basis van alle informatie die is verkregen in de stappen 1, 2 en 3 zal het centrale projectteam in overleg met Redkiwi een voorstel voorbereiden en een concept etalage presenteren medio 2010.

### *3.1.2. Het 'vullen' van de etalages*

Redkiwi levert een lege website op. De etalages moeten door de opleiders zelf worden gevuld. Aan de hand van de meest handige en minst foutgevoelige methode (zie hierboven) zullen de opleiders gevraagd worden de informatie aan te leveren. Het Projectbureau heeft hierin een belangrijke sturende en controlerende rol. Het is voorstelbaar dat het Projectbureau concreet zal moeten faciliteren. Hiervoor wordt een centrale helpdesk (zie 3.2.) ingericht.

Het Projectbureau zal een controleslag moeten maken wat betreft de kwaliteit van de aangeleverde informatie. Dit betreft nadrukkelijk geen inhoudelijke controle maar wel of formats van de website goed zijn gebruikt, of de etalage volledig is, geen essentiële informatie mist en een taalkundige controle.

### *3.1.3. Testversie en lancering website*

Met het beschikbaar komen van de eerste informatie voor de etalages, kan de structuur van de website zoals die ondertussen is opgezet, worden getest en eventueel bijgesteld. Na bijstelling kan de lancering van de website een feit worden. Het moet mogelijk zijn dit vlak na de zomer (september) te realiseren zodat opleiders daadwerkelijk in staat zijn voor het eind van 2010 hun informatie aan te leveren en het gestelde doel 50-70% van de opleidingen in de etalage gerealiseerd kan worden.

Uiteraard zal rondom de lancering van de website uitgebreide informatieverstrekking en PR plaatsvinden (zie communicatie).

## **3.2. Inrichten van de technische helpdesk**

Het werken met de etalagewebsite brengt onvermijdelijk technische vragen met zich mee. Opleiders en opleidingsziekenhuizen kunnen vragen hebben over de wijze waarop informatie moet worden aangeleverd of waar, welke informatie moet worden ingevuld. Ook AIOS kunnen vragen hebben over hoe de website werkt. Er moet een centraal punt zijn waar deze vragen binnenkomen, beantwoord kunnen worden of worden doorgezet naar de juiste persoon. Op het bureau bij de Orde zal een dergelijke helpdeskfunctie worden ingericht. Om dit op een goede manier te kunnen doen zal er een beeld moeten zijn van de vragen die binnen zouden kunnen komen en de doelgroepen waarvoor de helpdesk beschikbaar zou moeten zijn. Aan de hand hiervan kan de helpdesk worden ingericht met de juiste expertise. De helpdeskfunctie heeft ook een rol in de kwaliteit van de ingevulde gegevens en de juiste plaats van de informatie. Zeker in de aanloopperiode zal de helpdesk ook een rol hebben in het controleren van de inhoud van etalages.

Wat betreft de database 'achter' de website is in het contract met Redkiwi afgesproken dat zij de hosting en content management zullen verzorgen. De helpdesk zal hiervoor sparringpartner zijn van Redkiwi.

## **3.3. Inrichten van een inhoudelijke helpdesk**

Naast vragen van technische en functionele aard zullen er ook vragen zijn die een inhoudelijk karakter hebben. Deze vragen zullen zeer divers van aard zijn. Van inhoudelijke vragen die raken aan de functionaliteit van de website tot en met vragen die betrekking hebben op problemen rondom het daadwerkelijk aanmelden voor en toegelaten worden tot een stage.

Ook voor de inrichting van deze helpdesk geldt dat, om een goede functionaliteit te kunnen bieden, in kaart moet worden gebracht welke vragen binnen zouden kunnen komen en welke doelgroepen gebruik zullen maken van deze helpdesk.

Een deel van de vragen zal raken aan de meermalen genoemde kritische succesfactor voor dit project: de daadwerkelijke flexibilisering van de opleiding. Het spreekt voor zich dat een helpdesk deze vragen niet zelf kan beantwoorden maar deze vragen wel kan inventariseren en door kan geven aan het kernprojectteam.

Waar de technische helpdesk meer een functie zal vervullen waarin zelf 'gewerkt' kan worden aan de oplossing, zal de inhoudelijke helpdesk veel meer een 'doorgeefluik' zijn van opmerkingen en vragen die binnen komen.

### **3.4. Evaluatie**

De evaluatie van het project heeft als hoofddoel na afloop een advies te kunnen uitbrengen over de wenselijkheid en haalbaarheid van uitbreiding van het systeem van opleidingsetalages naar alle landelijke wetenschappelijke verenigingen. Daarnaast wordt observatie tijdens het verloop van het project verzorgd, waarbij zaken aan het licht kunnen komen die voortijds aanpassing behoeven.

Hiertoe richt de evaluatie zich tijdens en bij sluiting van het project onder andere op:

- De kwaliteit en de beschikbaarheid van de keuze-informatie in de etalages voor de AIOS.
- Het effect van de opleidingsetalages op de mobiliteit van de AIOS: in kwantitatieve en kwalitatieve zin (succes- en faalfactoren).
- Het effect van de opleidingsetalage op de inrichting van de differentiestages.
- Het effect van de opleidingsetalage op andere aspecten van de modernisering van de medische vervolgoopleidingen.
- De rol van de opleiders, de ziekenhuisbestuurders en de wetenschappelijke verenigingen bij de vormgeving, de inhoud en de implementatie van de etalages.
- De haalbaarheid van een landelijke uitrol van de opleidingsetalages onder de overige wetenschappelijke verenigingen.

Het proces van evaluatie van dit project is dynamisch. Resultaten van tussentijdse evaluaties kunnen aanleiding geven tot het formuleren van nieuwe onderzoeksvragen. Deze zullen dan bij latere evaluaties en interpretatie van de resultaten worden betrokken.

#### *3.4.1. Evaluatiemomenten*

Nulmetingen: voorafgaand aan start project en lancering website

- inventarisatie van de huidige praktijk rondom differentiestages door middel van gesprekken met opleiders en AIOS (kwalitatief onderzoek),
- inventarisatie van het huidige aanbod van differentiestages, de mate waarin nu al gebruik wordt gemaakt van een stageplaats elders en voorbeelden van documentatie van aangeboden differentiestages.

Startmeting: in eerste maand met draaiende website

- inventarisatie van gebruik van de website (gereedstaande stages): aantallen, aanbiedende instellingen en vakgebieden,
- inventarisatie van de inhoud van geboden informatie (vakinhoudelijk/ opleidingskwaliteit/ arbeidsvoorwaarden/ invloed van samenwerkingsverbanden/ etc).

Vervolgmeting na 6 maanden:

- vervolg van de evaluatie van het aanbod op de website: aantallen, instellingen en vakgebieden, inhoud geboden informatie,
- procesmeting van motivatie en acties van opleiders voor ontwikkelen van stages (kwalitatief onderzoek),
- gebruiksgemak van de website voor AIOS en opleiders (kwalitatief onderzoek).

#### Vervolgmetingen na 1 en 2 jaar:

- effecten op inhoud en kwaliteit van aangeboden stages (kwalitatief onderzoek),
- perceptie van en tevredenheid over mobiliteit bij opleiders, AIOS en bestuurders,
- vervolg van de evaluatie van het aanbod op de website: aantallen, instellingen en vakgebieden, inhoud van geboden informatie,
- getalsmatig uitdrukken van de mobiliteit van AIOS.

#### *3.4.2. Werkbelasting en rolverdeling*

Het zwaartepunt van de werkzaamheden zal worden uitgevoerd door de arts-onderzoeker. Op sommige punten is echter ondersteuning van de projectorganisatie wenselijk:

- rondom de evaluatiemomenten voor het leggen en onderhouden van contacten, en voor secretariële en administratieve zaken,
- bij kwalitatief onderzoek is een tweede persoon (één van de onderwijskundigen) nodig voor gezamenlijke gespreksvoering en correctie van verslaglegging,
- ondersteuning bij het contact met de opleiders ten behoeve van motivatie voor participatie in de evaluatie,
- ondersteuning bij het contact met de AIOS ten behoeve van motivatie voor participatie in de evaluatie,
- ondersteuning voor categorisering en meetbaar maken van de informatie op de website.

In de verdeling van de projectrollen (volgend hoofdstuk) wordt deze wenselijke ondersteuning tot uitdrukking gebracht.

In de periodes tussen de verschillende meetmomenten houdt de arts-onderzoeker zich bezig met uitwerken, verspreiden en publiceren van resultaten en voorbereiding van volgende evaluatieonderwerpen.

Het evaluatieonderzoek, de doorlooptijd en de planning van de evaluatiemomenten is afhankelijk van het daadwerkelijk gereed komen van de website en de inrichting van etalages. De projectplanning en de planning van het evaluatie-onderzoek zijn in die zin met elkaar verweven.

### **3.5. Randvoorwaardelijk**

#### *3.5.1. Kritische succesfactor: flexibilisering van de opleiding*

Het is hiervoor al aangestipt. De kritische succesfactor voor dit project ligt in de vraag of het daadwerkelijk mogelijk zal zijn de opleiding voor de AIOS te flexibiliseren.

Veel partijen en belangen spelen een rol<sup>5</sup>:

- Hoewel het mogelijk is tweemaandelijks wijzigingen in het opleidingsschema door te geven, is er een harde deadline op 31 oktober voor wat betreft de subsidieverlening voor het komende jaar. Voor een goede flexibilisering is het noodzakelijk het aantal formele wijzigingsmomenten bij de MSRC te vergroten of, zoals ter vergadering van het plenaire projectteam d.d. 23 maart 2010 voorgesteld, verantwoording achteraf mogelijk te maken en daar de subsidieverlening op te baseren.
- De belangrijk hiermee samenhangende vraag is natuurlijk of het daadwerkelijk mogelijk wordt de AIOS 'met de rugzak' te creëren, oftewel 'het geld de AIOS te laten volgen'.

---

<sup>5</sup> Deze opsomming is opgesteld naar aanleiding van de stukken die beschikbaar zijn rondom het Etalageproject en de vergaderingen die zijn gehouden. Voor een complete lijst van de kansen en bedreigingen van het project, zij verwezen naar de nulmeting van het evaluatieonderzoek (J. Fokkema).

- Maar naast de formele kant vanuit de starheid van de regelgeving rond het Opleidingsfonds, kunnen er ook bij opleiders barrières zijn die de flexibiliteit van de opleiding in de weg staan. Zijn opleiders bereid hun goede AIOS te laten vertrekken? Is het voor AIOS mogelijk daadwerkelijk binnen te komen bij de stage van hun keuze of is er een (te) zware selectie aan de poort op gronden die botsen met de uitgangspunten van het Etalageproject? Staat de bedrijfsvoering (de dagelijkse productie) niet te zeer op gespannen voet met de vrije keuze van differentiatiestages?<sup>6</sup> Is en gaat de AIOS daadwerkelijk met de opleider hierover in discussie (empowerment van de AIOS)?
- De veranderingen rondom de differentiatiestage dienen ook beschouwd te worden binnen de implementatie van de modernisering van de medische vervolgoopleidingen.
- Ook is door de OOR coördinatoren aangegeven dat naar hun mening de keuzevrijheid van de differentiatie stage prima is maar dat waarschijnlijk de mobiliteit van AIOS zich voor het grootste deel zal beperken tot de OOR regio vanwege de sociale omgeving..
- Tenslotte bestaan ook bij de Raden van Bestuur van opleidingsinstellingen mogelijk financiële bezwaren om AIOS te laten vertrekken uit hun ziekenhuis.

Door alle betrokkenen is commitment aan het project toegezegd. De projectorganisatie wil echter niet de ogen sluiten voor de mogelijke barrières waar tegenaan gelopen kan worden gaandeweg dit project. Het is belangrijk om hierover voortdurend in gesprek te blijven en te zoeken naar praktische afspraken om de randvoorwaarden voor het project blijvend te kunnen waarborgen.

Er ligt hier een nadrukkelijke rol voor de voorzitter en vicevoorzitter van de projectgroep en de stuurgroep van het BOLS om actief op te treden bij geconstateerde knelpunten. Een open overleg met MSRC, opleiders en achterbannen over dit onderwerp is vereist. De plenaire projectorganisatie speelt hierin een cruciale rol.

### *3.5.2. Coördinatie*

Met negen deelnemende wetenschappelijke verenigingen, alle betrokken opleiders, alle betrokken AIOS, de betrokken bestuurlijke gremia, is het van belang dat er een uitstekende afstemming plaatsvindt. Over en weer informeren is cruciaal; hierin dient de projectcommunicatie te voorzien. Maar eveneens belangrijk is om de betrokkenheid van de partijen goed te monitoren, het draagvlak te bewaken en indien nodig bij te sturen. De projectleider en de voorzitter van de kernprojectgroep hebben hierin een kritisch coördinerende rol.

### *3.5.3. Communicatie*

Het is belangrijk om betrokkenen bij het project op regelmatige basis op de hoogte te houden van de ontwikkelingen, stand van zaken en planning van het project. Het is daarom bijvoorbeeld handig een maandelijkse nieuwsbrief uit te brengen die (elektronisch) kan worden verspreid onder de betrokkenen. De informatie voor deze nieuwsbrief wordt samengesteld door het Projectbureau. Wellicht kan de afdeling communicatie van de Orde een rol van betekenis spelen in opzet en vormgeving van een dergelijke nieuwsbrief. Naast verspreiding van de nieuwsbrief, zou deze ook geplaatst kunnen worden op de websites van het Etalageproject, de Orde, NVZ, NFU, DJO, LVAG etc. De maandelijkse frequentie is bij de aanvang van het project raadzaam maar kan gaandeweg wellicht wat verminderd worden. Geïnteresseerden maar ook critici kunnen op de hoogte gehouden worden van het project door op belangrijke momenten in het project een artikel te laten verschijnen, bijvoorbeeld in

---

<sup>6</sup> In het stuk 'verdeling aiosplaatsen: standpunt WV'en d.d. 31-10-2008, staat zelfs als uitgangspunt verwoord dat de verdeling van instroomplaatsen moet plaatsvinden op met name kwantitatieve factoren.

Medisch Contact. Doel van zo'n artikel moet zijn het informeren van de lezer, opinievorming/discussie en PR.

Vanwege de discussie rondom de flexibilisering van de (opleiding van de) AIOS in feitelijke en financiële zin, is het raadzaam zeker in 2010/2011 regelmatig een artikel te laten verschijnen.

Naast publicatie van artikelen zijn PR-momenten ook te creëren door (aan te haken bij) congressen en bijeenkomsten van AIOS, opleiders en andere stakeholders uit het veld van medische vervolgopleidingen. Het Projectbureau zou zélf in 2010 een bijeenkomst kunnen organiseren maar kan ook kijken of het mogelijk is tijdens al geplande congressen en bijeenkomsten informatie over het project voor het voetlicht te brengen.

In dit plan van aanpak worden in het hoofdstuk 'tjidsplanning' de belangrijkste communicatiemomenten gemarkeerd. Er moet een communicatieplan worden opgesteld waarin uitgebreider de doelgroepen, de communicatiemomenten en communicatiemiddelen benoemd worden. Het is verstandig tijdig de activiteiten te plannen die hiervoor nodig zijn en vooraf te bezien of en op welke wijze de afdeling communicatie van de Orde hierin faciliterend kan optreden en waar inzet van anderen gewenst en nodig is.

#### *3.5.4. Financiële verantwoording*

Eens per kwartaal zal de voorzitter van de kernprojectgroep met de directeur van de Orde en de projectleider de stand van zaken met betrekking tot de inkomsten en uitgaven van het project bespreken.

#### *3.5.5. Inhoudelijke en financiële verantwoording aan de stuurgroep (het BOLS)*

Net zoals per kwartaal een verantwoording plaatsvindt aan de directeur van de Orde, zal het Projectbureau ook regelmatig verantwoording afleggen aan de stuurgroep. Deze verantwoording is zowel financieel als inhoudelijk van aard.

#### *3.5.5. Contactmomenten met VWS*

In de afspraken die zijn gemaakt met VWS rondom de subsidie voor het project, is voorzien in regelmatige voortgangsrapportages zowel inhoudelijk als financieel. Het is de verantwoordelijkheid van de projectleider (en eindverantwoordelijkheid van de voorzitter van het Projectbureau) deze voortgangsrapportages conform de eisen van de Subsidieregeling van VWS op te stellen en tijdig beschikbaar te hebben voor de driemaandelijke overleggen op het ministerie.

Naast de regelmatige voortgangsoverleggen, zal er medio 2011 een go/no-go moment door het ministerie worden vastgesteld. Het is belangrijk dit go/no-go moment goed voor te bereiden en de noodzakelijke documentatie tijdig beschikbaar te hebben. Op basis van de uitkomsten van de overleggen bij het ministerie tussen nu en het go/no-go moment kunnen de bouwstenen worden verzameld voor een goede argumentatie rondom het go/no-go moment. In ieder geval zal deze go/no-go rapportage moeten bestaan uit de tot dan toe verzamelde kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie-informatie en een financiële verantwoording.